

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden kuntien yhteistyöstä merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisessä sekä laiksi pelastuslain 111 a §:n muuttamisesta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden kuntien yhteistyöstä merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisessä sekä laiksi pelastuslain 111 a §:n muuttamisesta.

Uudessa laissa säädettäisiin rannikkokuntien yhteistyöstä ja varautumisesta pelastuslain 111 a §:ssä tarkoitetun jälkitorjunnan järjestämisessä, kun kyseessä on merialueella tapahtuva suuri alusöljy- tai aluskemikaalivahinko, josta aiheutuu vakavaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai ihmisten terveydelle. Rannikkokunnat vastaisivat suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisestä ja siihen varautumisesta kolmella yhteistyöalueella. Eteläiseen yhteistyöalueeseen kuuluisi Uudenmaan ja Kymenlaakson maakunnan rannikkokunnat. Läntiseen yhteistyöalueeseen kuuluisi Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan maakunnan rannikkokunnat, ja Pohjoiseen yhteistyöalueeseen kuuluisi Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakunnan rannikkokunnat. Lisäksi yhteistyöalueiden olisi laadittava varautumissuunnitelmat merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämiseksi.

Pelastuslain 111 a §:ää esitetään muutettavaksi siten, että siihen sisällytettäisiin ympäristölle tai ihmisten terveydelle vakavaa vaaraa tai haittaa aiheuttavien aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisvelvoitetta koskevat säännökset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on parantaa rannikkokuntien edellytyksiä jälkitorjunnan järjestämisessä sekä vahvistaa rannikkokuntien välistä yhteistyötä laajamittaisissa ja vakavissa alusöljy- ja aluskemikaalivahinkotilanteissa. Lisäksi esityksellä pyritään kehittämään rannikkokuntien jälkitorjuntaan varautumista säättämällä velvoite varautumissuunnitelman laatimisesta.

Esityksen tarkoituksena on myös varmistaa, että merellisten ympäristövahinkojen

jälkitorjuntaa koskeva sääntely on yhtenäistä ja kattaa sekä öljytuotteista että muista haitallisista aineista johtuvat vahingot.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/22156/2020.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/22156/2020. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM044:00/2020). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 26.4.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja hallituksen esityksestä ja valmistelusta antaa hallitussihteeri Laura Siili-Hakkarainen (p.+358 295 250 411, etunimi.sukunimi@gov.fi).

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM044:00/2020> - JÄLKI-hanke - Valtioneuvosto

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi.pdf](#)

[Utkast till regeringsproposition.pdf](#)

Jakelu:

Espoon kaupunki - Esbo stad
Eurajoen kunta
Hailuodon kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
lin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Kaarinan kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Korkein hallinto-oikeus
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kustavin kunta
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Larsmo kommun - Luodon kunta
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Lumijoen kunta
Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Malax kommun - Maalahden kunta
Maskun kunta
Merikarvian kunta
Mynämäen kunta

Naantalin kaupunki
Natur och Miljö rf
Nykärlaby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oulun kaupunki
Paimion kaupunki
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Porin kaupunki
Porvoo kaupunki - Borgå stad
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhärannan kunta
Raahen kaupunki
Raisio kaupunki
Rajavartiolaitos
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Salon kaupunki
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Siikajoen kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen ympäristökeskus (SYKE)
Taivassalon kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Uusikaupunki
Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Virolahden kunta
WWF Suomi
Vörå kommun - Vöyrin kunta

Lausunnonantajan lausunto

Yhteenveto kommentteistanne hallituksen esitysluonnoksesta lausuntokoosteen laatimista varten

Kommenttinne jälki-lain 1 §:stä ja sen perusteluista

Kommenttinne jälki-lain 2 §:stä ja sen perusteluista

Kommenttinne jälki-lain 3 §:stä ja sen perusteluista

Kommenttinne jälki-lain 4 §:stä ja sen perusteluista

Kommenttinne jälki-lain 5 §:stä ja sen perusteluista

Kommenttinne pelastuslain 111 a §:n muutoksesta ja sen perusteluista

Kommenttinne varautumissuunnitelmien laatimiseen liittyvästä rahoituksesta

Muut huomionne esityksestä

Uski Veli-Matti
Ympäristöministeriö

Siili-Hakkarainen Laura
Ympäristöministeriö